

RESEBERÄTTELSE

Gun Hermansson
Lena Lindbäck
Nadia Ålander

Vårt syfte

- Besöka det projekt i Peru som vår lokalavdelning stödjer tillsammans med organisationen Svalorna, Det är ett femårigt landsbygdsutvecklingsprogram i Arequipa-regionen i södra Peru där befolkningen till största delen består av quechuatalande ursprungsbefolkning.

Programmet fokuserar bland annat på förbättrad skolutbildning, demokrati och påverkansmöjligheter. Sundsvalls lokalavdelning stödjer utbildningsdelen i projektet

- Träffa ansvariga för projektet för att få information om hur projektet fungerar i vardagen och vad utbildningsinsatserna betyder för de som får ta del av dem.
- Dokumentera för att kunna informera styrelsen och medlemmarna när vi kommer tillbaka.
- Träffa representanter för lärarfacket Sutep som är medlem i Education International.

Våra förberedelser

Vi tog kontakt med de som ansvarar för projektet och via organisationen Svalorna Latinamerika. Via Irma, Svalorna Latinamerika, fick vi en kontakt och via henne kunde ett program skapas.

Vi har informerat om vår resa till styrelsen och medlemmarna men vi fick inte med oss några speciella frågor. Vi kontaktade media för att berätta om projektet och vår resa men de visade tyvärr inget intresse.

Vi fick kontakt med Hamer Villena lärarfacket Sutep i Peru, Lima.

Vi startade upp ett instagramkonto som medlemmar, media och allmänhet kan ta del av med fokus på att synliga våra syften från förberedelser till uppföljning. Kontots namn är: teachers_to_peru

Resan

Resan kan delas in i två olika delar. Besöket i Lima och lärarfacket SUTEP samt Arequipa där vi besökte det projekt som vi stödjer via organisationen Svalorna Latinamerika. Vi kommer att redogöra utifrån detta.

Lima

Vi var förväntansfulla över att få möta lärarfacket SUTEP. Vi bodde mycket nära deras lokaler vilket underlättade de olika mötena som vi fick delta i. Vi träffade SUTEP under 2 dagar.

Första dagen mötte vi fyra styrelseledamöter som beskrev deras förutsättningar. Totalt finns 30 styrelseledamöter och de övriga 26 finns utspridda i landet. Regeringen har minskat på deras bidrag och därför har organisationen krympt. Tidigare fanns över 300 fackligt aktiva i olika nivåer men nu är detta inte möjligt då deras förutsättningar minskat. Just nu finns 234 000 medlemmar i SUTEP även denna siffra har minskat. Ingen betalar medlemsavgift då regeringen inte tillåter detta. 70 % av lärarna är kvinnor. SUTEP arbetar för att skolan ska vara kommunal medan regeringen satsar på mer statlig verksamhet.

Tidigare har Lärarförbundets lokalavdelning i Stockholm hjälpt SUTEP och via de pengar de skänkt har lokalerna renoverats. Vi fick en genomgång av hur renoveringen och vilka svårigheter man har haft och vad som har lyckats bra. Nu finns det en lokal för att kunna utbilda lärare i fackliga frågor. Tyvärr var taket mindre bra så det har regnat in. Hamer beskriver hur de behöver ett bra tak för att lokalerna ska kunna används på allra bästa sätt. Vi fick mer information om vilket typ av medlemsmöte vi skulle medverka i och då satsade vi på att finslipa det bildspel vi delade med oss utav.

Dag 2 fick vi äran att medverka på ett medlemsmöte. Lena som kan tala spanska beskrev hur den svenska skolsystemet ser ut och vilka fackliga frågor vi i Lärarförbundet driver. Vi delade med oss av budskapet "allt börjar med en bra lärare" och detta budskap blev mycket uppskattat av både medlemmar och styrelsen.

Svalorna i Peru.

Svalorna är en frivillighetsorganisation som bedriver långsiktiga utvecklingssamarbeten med olika samarbetspartners i Latinamerika. 1960 började Svalorna stödja ett barnhem i Lima men så förstördes byggnaderna i en jordbävning. 1965 tog Svalorna hand om hela familjer då föräldrarna fick lära sig ett hantverk och arbeta i små verkstäder som med vävning, stickning m.fl. hantverk.

SIDA började stödja Svalornas projekt 1976. Nu får projekten pengar av svenska organisationer och privatpersoner, då ger SIDA 90% mer till Svalorna. Under 80- och 90-talen var det oroligt i landet och organisationen flyttades till Arequipa 1995.

Nu arbetade Svalorna tillsammans med andra organisationer och under 2000-2003 var temat lokal demokrati. 2007-2011 mot politiken. Fattigdomen har minskat för att fler arbetar bl.a. i gruvor som förorenar och förstör naturen.

De projekt som pågår 2012-2016 tillsammans med tre andra organisationer kallas PDR. Svalorna är en övergripande organisation som stödjer alla organisationer med ekonomi och med teknisk metodik.

Ceder: utvecklar landsbygden med produktion som marsvinsuppfödning och biodling för att befolkningen i bergen ska kunna bli självförsörjande.

CIED: de undersöker, utvecklar och arbetar mot olika myndigheter för jämlikhet mellan könen.

Läraryrket i Sundsvall stödjer CECYCAP: som arbetar med utbildning och miljö för lärare och föräldrarna så de utvecklas tillsammans och blir mer delaktiga i skolan. Under 90-talet utbildades många lärare med lägre utbildning och flera av dem arbetar i de små skolorna i bergen som CECYCAP fortbildar.

Svalorna tar hjälp av svenska praktikanter (tidigare volontärer) som under sin utbildning i Sverige arbetar i projekten utifrån sina kunskaper under några månader. Höstens praktikanter var Samuel Hallin Veres och Alexandra Garcia Nilsson som vi träffade sista dagen när vi berättade för PDR vad vi hade sett och varit med om under besöken i Tipan, Pampacola och Viraco.

Utbildning i Peru

”Peruanska barn börjar skolan vid sex års ålder, och formellt är skolan obligatorisk i elva år. De avgiftsfria statliga skolornas standard är låg. Särskilt på landsbygden råder det brist på både utbildade lärare, skolor och skolböcker.

Skolsystemet består av förskola, ett sexårigt första stadium och ett femårigt påbyggnadsstadium. Barnen går över från förskolan till den riktiga skolan när de är sex år gamla. De statliga skolorna är avgiftsfria. Mer än 95 procent av barnen går de första sex åren men ett barn av fem saknas på det högre stadiet. Avhoppen är glesa på landsbygden där barnen behövs för andra sysslor. Situationen har ändå klart förbättrats jämfört med tiden kring millennieskiftet. Skälet är en utbyggnad av högstadieskolor.

En dryg fjärdedel av dem som går igenom hela grundskolan fortsätter studera vid något av landets många universitet och högskolor, varav de flesta är privata. San Marcos-universitetet i Lima grundades 1551 och är därmed det äldsta i Sydamerika. Fattiga studenter kan få stipendier för att studera vid universitetet.

Läs- och skrivkunnigheten har stadigt ökat under senare år, men det råder stora skillnader mellan stad och landsbygd samt mellan män och kvinnor. ”Från Landguiden om Perus utbildning

Skolbesök

Under vårt besök i Peru fick vi möjlighet att besöka tre olika skolor, i södra Peru där vi har vårt projekt tillsammans med Svalorna. Vi träffade personal på samtliga skolor och fick ställa frågor till dem om deras arbetssituation och arbetsmiljö. Lärarna berättade att de frågor som är mest angelägna för dem är frågorna som handlar om lön, arbetstid och möjlighet till fortbildning. Lönerna är låga i Peru och en lärare tjänar ungefär 3000 kr per månad. Möjligheterna till fortbildning är mycket begränsade och det är något som projektet som vi stödjer arbetar med att förbättra.

Under besöket fick vi också genom PDR vara med på en föräldrautbildning i byn Pampacolca där ett tjugotal föräldrar deltog. Utbildningen leddes av en psykolog som genom olika övningar med föräldrarna visade olika sätt att kommunicera med sina tonåringar. Det är vanligt att föräldrar använder sig av tillrättavisningar istället för att samtala med sina barn och utbildningen hade som målsättning att få föräldrarna att förändra sin kommunikation på ett mer demokratiskt sätt. Kvällen avslutades med att föräldrarna fick skriva en hälsning till sina ungdomar med något som de ville göra för att förbättra kontakten med ungdomarna. De skrev det på blädderblock som skulle sättas upp på skolan. Exempel på det de skrev var bl.a. ” Jag skulle vilja att vi fick mer tid för att prata med varandra på kvällen om hur dagen har varit.”

Skolval

Under vårt besök i Peru fick vi vara med om skolval vid två skolor i byarna Viraco och Pampacolca. Valen anordnades under ledning av den nationella valmyndigheten i Peru. Målsättningen med valen var att undervisa eleverna i demokratiska processer och få eleverna att inse vikten av att kunna vara med och påverka. Vi blev mycket imponerade av arbetet speciellt på den ena skolan där man hade kommit långt med att göra eleverna delaktiga i processen. Eleverna röstade på kandidater som skulle företräda dem inom olika områden som idrott, hälsa och elevråd. De anordnade valdebatter där kandidaterna framträdde och på valdagen så genomfördes valen med samma procedurer och noggrannhet som under de nationella valen. Vi fick möjlighet att intervjua kandidaterna innan valet och vi blev mycket imponerade av deras kunskaper och insikt i hur arbetet påverkade deras syn och inställning till demokrati. Om man vill utbilda skoleleverna i demokrati så verkar det här vara en bra metod.

Förskolan i Peru

Det finns förskola i Peru. Den riktar sig mot barn mellan 3-5 år. Det är långt ifrån alla barn som vistas i förskolan. Under vårt besök besökte vi en förskola i Arequipa och en utanför byn Viraco. Skillnaderna mellan förskolorna var stora. Inne i staden vistades det fler barn och det var större barngrupper som i våra ögon mer liknande en klass. Ca 30 elever i varje grupp var det i stadsförskolan som vi besökte. I Viraco var gruppen betydligt mindre men med tanke på att det också bor färre människor i bergen så var det inte så konstigt. Det ska understrykas att det då vistades 1 lärare och ibland fanns en assistent tillgänglig i förskolan i Arequipa och en förskollärare i Viraco.

Förskollärarnas främsta fokus var att lära barnen att läsa och skriva. Även matematik talade de om. Vi fick det beskrivet hur de hade "arbetspass" med barnen och beroende på ålder fick de olika slags utmaningar. Vi frågade om leken betydelse, just för att den präglar den svenska förskolans läroplan så pass mycket, förskollärarna menade att leken hade en stor betydelse och visade olika slags hjälpmedel som gynnade leken. På det sättet blev det tydligt för oss att det fanns en stor skillnad mellan begreppet lek i den svenska förskolan och den peruanska. I den svenska förskolan använder vi leken som en förutsättning till lärandet medan vi uppfattade det som om leken mer som ett inslag i lärandet där olika lekmaterial blev "verktyg till lärandet".

Avslutning

Att få möjlighet att besöka SUTEP, lärarfacket i Peru och samtidigt besöka det projekt vi stödjer via Svalorna Latinamerika var mycket givande. Självklart har lärare i Peru andra förutsättningar än vi i Sverige, det handlar inte enbart om löner och arbetsmiljö, vilket också är en stor utmaning för dem.

Peru är dessutom ett stort geografiskt land gör att förutsättningarna ser annorlunda ut. Att som facklig organisation ha de förutsättningar som vi har i Sverige är inte en självklarhet i stora delar av världen. Det visar på att det fackliga arbetet är viktigt och synliggör vikten av ett internationellt samarbete. Att kunna utbilda elever i bergen, är en rejäl utmaning. Föräldrarnas förhållningssätt till skolan blir extra tydligt då de kan bli tvungna att låta barnen stanna hemma och hjälpa till hemma med sysslor istället för att prioritera sitt barns skolgång.

Svalorna Latinamerika arbetar för att få hela samhällen att bli engagerade och företagsamma. Det handlar inte enbart om barnens skolgång utan också om att få delaktiga medborgare. Det som vi uppskattade mest var att få vara med på föräldrautbildningen eftersom det var intressant att se hur engagerade föräldrarna var. Viktigt att de försöker få föräldrarna delaktiga tycker vi.

Även att få se elevernas engagemang i elevvalen var väldigt inspirerande. Att utvecklingen på de olika skolorna hade kommit olika långt fick vi också uppleva. Det kan bero på många olika faktorer och för oss visar det enbart på att projekten är äkta - för förändring tar tid, det är inget som sker över en natt.

Sammanfattningsvis var det mycket inspirerande och värdefullt för oss att se de olika delarna av projektet och hur det fungerar i verkligheten. Efter att ha sett det de har åstadkommit känner vi oss övertygade om att vi vill uppmana vår lokalavdelning och våra medlemmar att fortsätta stödja projektet.

